

o przyjęciu przez wasala zobowiązań poddaństwa wobec suwerena – taki charakter miały prawne klauzule starożytnych traktatów hetyckich.

J. H. Walton ze współautorami⁵⁸⁸ podaje taki schemat dla tejże księgi:

- Pwt 1,1–5: **preambuła,**
- Pwt 1,6–3,29: **wstęp historyczny**
- Pwt 4–26: **prawo traktatu,**
- Pwt 28 i 31: **trzy ostatnie części: instrukcje dotyczące sporządzonego dokumentu traktatu, jego świadków, a także błogosławieństwa i przekleństwa**⁵⁸⁹.

2.5.4. Literacki schemat Wj 1–18 w świetle zbadanych schematów opisu zawarcia przymierza

W poprzednich punktach pracy zestawione zostały owoce badań hetytologów, asyriologów i biblistów, wskazujące na istnienie ustalonego schematu zapisywania traktatów politycznych na Starożytnym Wschodzie i na jego adaptację do celów religijnych – do wyrażenia relacji przymierza Boga i Izraela.

Obecnie należy sprawdzić, czy ten sam schemat charakteryzuje **sześćelementową** strukturę Księgi Wyjścia 1–18, strukturę ukazaną w pierwszym rozdziale niniejszej pracy. Inaczej mówiąc: czy kolejne **sześć** elementów struktury Wj 1–18 można nazwać (zgodnie z treścią danego elementu) tak, by można było porównać tę strukturę z którąś ze struktur (lub jakąś sensowną ich kompilacją), wskazanych w powyższych dwu punktach pracy.

Weźmy pod uwagę wskazany powyżej podział perykopy synajskiej, dokonany przez S. Łacha⁵⁹⁰, który w sposób ogólny wyróżnił w niej następujące **sześć** elementów:

- I: **wstęp,**
- II: **prolog historyczny,**
- III: **ogólne i szczegółowe zobowiązania przymierza,**
- IV: **przysięga na wierność,**
- V: **spisanie zobowiązań na tablicach i w księdze przymierza, pouczenie ludu,**
- VI: **zapewnienie Bożego błogosławieństwa za wierność przymierzu.**

⁵⁸⁸ Por. J. H. Walton, V. H. Matthews, M. W. Chavalas; W. Chrostowski (red. nauk. wyd. polskiego), *Komentarz historyczno–kulturowy do Biblii Hebrajskiej*, tłum. Z. Kościuk, Warszawa 2005, s. 178, 212. Na stronie 178 autorzy stwierdzają, że w starożytnych traktach po punkcie „prawo traktatu” następowały trzy części końcowe o prawnym charakterze.

⁵⁸⁹ Umieszczenie Księgi Prawa w Arce Przymierza obok manny (Por. Wj 16,33n) i laski Aarona (Lb 17,10) było ważnym elementem poświadczenia zawartego przymierza. W Egipcie dokumenty traktatowe umieszczano pod stopami bóstwa: por. tamże, s. 215.

⁵⁹⁰ Por. S. Łach, *Pięcioksiąg*, [w:] S. Łach (red.), *Wstęp do Starego Testamentu*, dz. cyt., s. 185–186.